

Pentuerekisteröinti ja ulkomaiset urokset (Päivitetty 1.5.2017)

Golden Ring -lehdissä 3/2016 ja 4/2016 olemme käsitelleet rodullamme voimassa olevaa ulkomaisia uroksia koskevaa pysyvää poikkeuslupaa ja siihen liittyviä muutoksia. Ko. poikkeuslupa on ollut voimassa vuosikymmeniä. Se otettiin aikanaan käyttöön, jotta ulkomaisten urosten pentueet olisi mahdollista rekisteröidä, vaikka niillä ei ollutkaan FCI:n mukaisia PEVISA:an vaadittavia tutkimustuloksia (silmälausunto, lonkka- tai kyynärnivellausunto). **Kyseinen lupa koskee siis ulkomaista koiraa, jolta puuttuu jokin tutkimustulos.** Aikaisemmin kennelliitto rinnasti tutkimattomiin koiriin yksilöt, joilla oli muun kuin FCI:n mukainen lausunto lonkkien osalta (esim. BVA-lausunto). Tämän seurauksena on virheellisesti ymmärretty, että ulkomaisen uroksen terveystuloksella ei olisi nykyisinkään merkitystä pentuja rekisteröitäessä. Tällä hetkellä ulkomaiset lonkkalausunnot rinnastetaan FCI:n käyttämään asteikkoon alla olevan taulukon mukaisesti (taulukko 1.), ja kun koiralla **tutkimuslausunto on olemassa, tulee kaikkien PEVISA-ehtojen näiltä osin täytyä** (yhdistelmä ei saa olla PEVISA-ehdon vastainen). Tällaisenaan poikkeuslupa on aiheuttanut sekaannusta ja valitettavasti pentue, joka ei täytä PEVISA:n ehtoja, joudutaan rekisteröimään EJ-rekisteriin.

On huomioitava, että myös keinosiemennettyä pentuetta koskevat Kennelliiton yleiset ja rotukohtaiset rekisteröintivaatimukset. **Pakastespermasiemennyksen kohdalla urosta koskevat ne vaatimukset, jotka olivat voimassa sperman pakastushetkellä. Nartulle ja yhdistelmälle taas sovelletaan astutusajankohdan vaatimuksia.**

Ajantasaiset ohjeet löydät aina Suomen Kennelliiton internetsivuilta. Suosittelemme hiemankin epäselvien tapausten kohdalla varmistamaan pentueen rekisteröintikelpoisuuden suoraan Kennelliitosta hyvissä ajoin ennen astutusta.

Ulkomaisten urosten pysyvät poikkeusluvut 1.1.2016 alkaen

Kultaisennoutajan osalta ei vaadita lonkka-, kyynärkuvaus- eikä silmätutkimustulosta, mutta tällä **poikkeusluvalla ulkomaiselle urokselle voidaan rekisteröidä vain kaksi pentuetta. Yhdistelmä ei kuitenkaan saa olla PEVISA-rajoitusten tai Kennelliiton yleisen jalostusstrategian vastainen** (Koirarekisteriohje 2016, kohta 7.5.). **Kahden pentueen rajoitus koskee 31.12.2015 jälkeen astutettuja pentueita. Uroksen seuraavien pentueiden kohdalla vaaditaan, että uros täyttää PEVISA-ehdot tai yhdistelmälle pitää anoa etukäteen tapauskohtainen poikkeuslupa** (Koirarekisteriohje 2016; kohta 6 ja 6.3).

Ulkomaisten lonkkakuvauslausuntojen hyväksyminen

Suomeen rekisteröitävillä tuontikoirilla tulee jalostuskäyttöä varten olla FCI:n kuvausohjeen mukainen lonkkalausunto. Tarvittaessa koira voidaan kuvata Suomessa uudestaan tai siitä ulkomailla otetut röntgenkuvat voidaan arvostella Suomessa. Ulkomaisilla uroksilla tehtävissä astutuksissa hyväksytään tietyin ehdoin myös muun tyyppisiä lonkkalausuntoja. Kennelliitto on tarkentanut suhtautumistaan muihin kuin FCI:n asteikon mukaisiin ulkomaisiin lonkkakuvaustuloksiin 1.9.2014 alkaen.

Lonkanivelen kasvuhäiriöohjeen kohdan 2 mukaan:

Tuontikoirista, ulkomaisista jalostuskoirista ja tuontisperman osalta hyväksytään lausunnot, jotka on annettu FCI:n asteikkoa käyttäen sekä lausunnot, jotka ovat verrattavissa FCI:n asteikkoon ja kuvausasento on ollut FCI:n suositusten mukainen. Lausunnot tulee käydä ilmi, että koira on ollut tunnistusmerkitty kuvaushetkellä.

Ulkomaisten koirien kohdalla esimerkiksi yhdysvaltalaiset OFA-lausunnot (Orthopedic Foundation for Animals) ja brittiläiset BVA-lausunnot (British Veterinary Association) ovat olleet ongelmallisia. OFA ei esimerkiksi vaadi, että koira on tunnistusmerkitty eikä sitä myöskään tarvitse rauhoittaa kuvausta varten. Arvostelukaan ei täysin vastaa FCI-luokitusta. BVA-lausuntojen kohdalla ongelma on kokonaan poikkeava arvosteluskala, jossa kumpikin lonkka pisteytetään todettujen muutosten perusteella.

Vaikka eri maissa eri systeemeillä annetut lausunnot eivät täysin vastaakaan toisiaan, on Jalostustieteellinen toimikunta (JTT) kuitenkin päättänyt hyväksyä tiettyjä lausuntoja astutettaessa ulkomaisilla uroksilla (astutus tapahtuu ulkomailla, käytetään tuontispermaa **tai** Suomessa tapahtuva astuminen, kun koiralla on ulkomainen omistaja, jalostusoikeus voi olla luovutettu suomalaiselle). Lausunnosta tulee voida osoittaa, että koira on kuvaushetkellä ollut tunnistusmerkitty. Lausunnot hyväksytään rotukohtaisen PEVISA-ohjelman mahdollisen raja-arvon puitteissa ja mahdolliset rotukohtaiset ulkomaisia uroksia koskevat poikkeukset huomioiden.

Taulukko 1. Ulkomaisten jalostuskoirien lonkkalausuntojen vastaavuus ja hyväksyminen

FCI	OFA	BVA	PennHip
A	Excellent	0–4 (max 2 pistettä/lonkka)	max 0,3
B	Good	5–10 (max 5 pistettä/lonkka)	0,31- 0,4
C	Fair	11–20 (max 10 pistettä/lonkka)	0,41- 0,5

Vuoden 2015 alusta on JTT:n päätöksen mukaisesti jalostukseen käytettävällä, Suomeen rekisteröitävällä tuontikoiralla sen sijaan oltava FCI:n kuvausohjeen mukainen lausunto. Koira voidaan myös kuvata uudelleen Suomessa tai koirasta ulkomailla Kennelliiton hyväksymällä tavalla otetut ja merkityt kuvat voidaan arvostella täällä. Lähetteestä pitää ilmetä, että koiran tunnistusmerkintä on tarkastettu kuvauksen yhteydessä.

Silmätarkastuslausunnot

Tuontikoirista ja Suomessa astuvista ulkomaisista jalostusuroksista hyväksytään ECVO-lomakkeella annetut lausunnot, pohjoismaisten ECVO:n hyväksymien silmätarkastajien antamat lausunnot sekä muut vastaavan tasoiset Kennelliiton erikseen hyväksytyiksi määrittelemät lausunnot. Lausunnosta tulee käydä ilmi, että koira on ollut tunnistusmerkitty tutkimushetkellä.

Seuraavissa tapauksissa ulkomaisesta jalostuskoirasta hyväksytään perinnöllisten silmäsairauksien varalta annettu eläinlääkärilausunto, sillä edellytyksellä, että lausunnosta käy ilmi, että koira on ollut tunnistusmerkitty tutkimushetkellä:

- Tuontinarttu, joka on tuotu maahan tiineenä. Lausunto hyväksytään vain tätä kyseistä kohdussa maahantuotua pentuetta rekisteröitäessä.
- Ulkomainen jalostusurok, kun astutus on tapahtunut ulkomailla tai siemennys tuontispermalla.
- Lausunnosta on käytävä ilmi, että koira on tutkittu rodun perinnöllisten silmäsairauksien varalta.

Ulkomaisten lausuntojen kelpoisuus tulee varmistaa etukäteen Kennelliiton toimistosta.

Esimerkkitapauksia ulkomaisten urosten käytöstä:

Tapaus 1

Suomessa asuva narttu, jolla on C-lonkat

- FI-rekisteröinnin edellytys on, että ulkomaisella uroksella on A-lonkat tai BVA:n lausunto 0-4 (enintään 2 pistettä per lonkka)
- mikäli uroksella on B-lonkat (tai huonompi) tai BVA:n lausunto 5 (tai huonompi) pennut voidaan rekisteröidä vain EJ-reksiteriin

Tapaus 2

Suomessa asuva narttu, jolla on terveet silmät

- ulkomaisen uroksen puuttuva silmätutkimus ei estä rekisteröintiä, koska pysyvä poikkeuslupa ei edellytä ulkomaiselta urokselta tutkimustulosta

Tapaus 3

Suomessa asuva narttu, jolla A/B/C-lonkat

- ulkomaisen uroksen puuttuvat terveystutkimukset (silmät, lonkat, kyynärät) eivät estä FI-rekisteröintiä ko. uroksen 2 ensimmäisen pentueen osalta pysyvän poikkeuslupan puitteissa

Tapaus 4

Suomessa asuva narttu, jolla C-lonkat (indeksi 99)

- ulkomaisella uroksella on Suomessa edellisen pentueen tulosten perusteella laskettu indeksi 104, → pentue voidaan rekisteröidä vaikka BVA:n lausunto olisi huonompi kuin 2:2.

Linkkejä:

<http://www.kennelliitto.fi/uutiset/koirarekisteriohje-2017-paivitetty>

http://www.kennelliitto.fi/sites/default/files/media/pevisa_ja_rotukohtaiset_eryyisehdot_2017_5.pdf

<http://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-rekisterointi/poikkeuslupaa-on-anottava-hyvissa-ajoin>

<http://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-rekisterointi/pevisa-ja-muut-rekisterointiin-vaikuttavat-ehdot>

<http://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/koirien-keinosiemennyksesta>